

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Funduszy Europejskich

DFE-WFN.322.22.2024.ALE
3081726.11981152.9628085
Warszawa, 07-03-2024

Beneficjenci Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, realizowanego w ramach MF EOG 2014-2021

Szanowni Państwo,

mając na uwadze zbliżający się koniec kwalifikowalności wydatków w Programie Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, realizowanym w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, w trosce o efektywne i prawidłowe zamknięcie projektów Operator Programu (dalej: OP) przypomina o obowiązujących zasadach oraz terminach dotyczących zamykania projektów, w tym ich rzeczowego i finansowego rozliczenia.

Poniżej przedstawiam najważniejsze informacje dotyczące obowiązków nałożonych na Beneficjentów, wynikających z *Regulacji ws. wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 (dalej: Regulacje)* oraz zawartych umów w sprawie projektów.

Na wstępie należy podkreślić, że końcową, nieprzekraczalną datą kwalifikowalności wydatków w projektach jest **30 kwietnia 2024 r.** Beneficjenci powinni dołożyć wszelkich starań, by ukończyć projekty do tej daty, co zminimalizuje ryzyko ewentualnego zwrotu dotacji. Wydatki ponoszone po 30 kwietnia 2024 r. nie będą kwalifikowalne.

Z uwagi na liczne wyzwania podczas wdrażania projektów w tej perspektywie finansowej, m.in. pandemię COVID-19 oraz inwazję Rosji na Ukrainę, pomimo braku zgody na wydłużenie daty kwalifikowalności poza 30 kwietnia 2024 r., wprowadzono mechanizm elastyczności, którego rozwiązania powinny stanowić ułatwienie dla beneficjentów, którzy napotkają na trudności z zakończeniem projektu w terminie kwalifikowalności. Informowaliśmy Państwa o nich na stronie internetowej w maju 2023 r. ¹

Podczas zamykania projektów zastosować można jeden z trzech wariantów opisanych poniżej, przy czym w przypadku wariantu II lub III konieczne jest pisemne poinformowanie o tym OP za pośrednictwem NFOŚiGW. Informacja² ta musi być przekazana do NFOŚiGW **najpóźniej do 29 marca 2024 r.** Operator podkreśla, że **wariantu II nie można łączyć z wariantem III.**

¹<https://www.gov.pl/web/nfosigw/informacja-operatora-programu-nt-zamykania-projektow-mf-eog-i-nmf-2014-2021>

² Informacja dot. wariantu III powinna być przekazana wg wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego pisma

1. Wariant I: zadania projektowe wykonane, koszty zafakturowane i opłacone do 30 kwietnia 2024 r.

Stan faktyczny

Wszystkie wydatki ujęte w projekcie zostały poniesione do 30 kwietnia 2024 r. – tj. faktury zostały wystawione, opłacone, a przedmiot został dostarczony lub wykonany do/przed tym terminem.

Dokumenty, jakie należy złożyć w celu zamknięcia projektu

Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie są to:

- a) w zakresie potwierdzenia realizacji zakresu rzeczowego protokoły odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji/pozwolenia na użytkowanie całego zakresu rzeczowego projektu, o którym mowa w harmonogramie rzeczowo-finansowym z uwzględnieniem zmian zatwierdzonych w trakcie realizacji projektu;
- b) w zakresie potwierdzenia efektu ekologicznego projektu, zadeklarowanego w załączniku nr 5 do umowy w sprawie projektu raport końcowy lub pierwszy z raportów z realizacji zobowiązań, wynikających z projektu zgodnie z art. 13 ust. 1 umowy w sprawie projektu, składanych w okresach rocznych liczonych od dnia akceptacji raportu końcowego, w tym pierwszy raport należy złożyć wraz z dokumentami – pomiarami dokonany przez Beneficjenta - potwierdzającymi osiągnięcie wartości wskaźników efektu ekologicznego.

Niezbędne dokumenty zależą od zapisów konkretnej umowy oraz specyfiki projektu, każdorazowo jest to jednak wniosek o płatność wraz z raportem końcowym oraz dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków.

Termin złożenia wniosku o płatność

W wariantie I wniosek o płatność wraz z raportem końcowym oraz dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków powinien zostać złożony do **15 maja 2024 r.** – zgodnie z art. 12 ust. 19 umowy o dofinansowanie.

Data na dokumentach potwierdzających poniesienie wydatku

Data nie może być późniejsza niż 30 kwietnia 2024 r.

Data na dokumentach potwierdzających przyjęcie na stan środków trwałych:

Dokumenty OT powinny być złożone wraz z wnioskiem o płatność, a więc muszą być wystawione w takim terminie, by umożliwić ich dołączenie do wniosku.

Wypłata środków objętych wnioskiem o płatność (płatność końcowa)

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 17 umowy ws. projektu, płatność końcowa nastąpi po zatwierdzeniu przez NFOŚiGW raportu końcowego dla projektu.

Termin złożenia wniosku o zmiany w projekcie

W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w zakresie rzeczowym i/lub finansowym projektu **wniosek o wprowadzenie zmian** (art. 15 ust. 1 umowy ws. projektu) należy złożyć do NFOŚiGW w pierwszym możliwym terminie po powzięciu informacji o konieczności dokonania modyfikacji, **nie później niż do 22 kwietnia 2024 r.**

2. Wariant II: zadania projektowe wykonane, koszty zafakturowane do 30 kwietnia 2024 r., ale płatności dla wykonawców dokonane do 30 maja 2024 r.

Stan faktyczny:

Wszystkie wydatki ujęte w projekcie zostały poniesione do 30 kwietnia 2024 r. – tj. faktury zostały wystawione, a przedmiot został dostarczony lub wykonany przed tym terminem. Zgodnie z wyjątkiem wprowadzonym w art. 8.2 ust. 3 Regulacji, koszty, w odniesieniu do których faktury zostały wystawione w ostatnim miesiącu kwalifikowalności wydatków, **zostały zapłacone** w terminie 30 dni od ostatniego dnia kwalifikowalności wydatków – **tj. do 30 maja 2024 r.**

Dokumenty, jakie należy złożyć w celu zamknięcia projektu

Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie są to:

- a) w zakresie potwierdzenia realizacji zakresu rzeczowego protokoły odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji/pozwolenia na użytkowanie całego zakresu rzeczowego projektu, o którym mowa w harmonogramie rzeczowo-finansowym z uwzględnieniem zmian zatwierdzonych w trakcie realizacji projektu;
- b) w zakresie potwierdzenia efektu ekologicznego projektu, zadeklarowanego w załączniku nr 5 do umowy w raportach z realizacji zobowiązań wynikających z projektu, o których mowa w art. 13 ust 1 składanych w okresach rocznych liczonych od dnia akceptacji raportu końcowego, w tym pierwszy raport należy złożyć wraz z dokumentami – pomiarami wykonanymi przez Beneficjenta - potwierdzającymi osiągnięcie wartości wskaźników efektu ekologicznego.

Niezbędne dokumenty zależą od zapisów konkretnej umowy oraz specyfiki projektu, każdorazowo jest to jednak wniosek o płatność wraz z raportem końcowym oraz dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków.

Termin złożenia wniosku o płatność

W wariantie II wniosek o płatność wraz z raportem końcowym oraz dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków należy złożyć 15 dni po okresie obejmującym wniosek o płatność, nie później niż do **17 czerwca 2024 r.** – art. 12 ust. 19 umowy o dofinansowanie.

Data na dokumentach potwierdzających odbiór prac/dostaw/usług oraz poniesienie wydatku:

Data na dokumentach potwierdzających odbiór prac / dostaw / usług: do 30 kwietnia 2024r.
Data płatności: zgodnie z terminem płatności faktury, jednak nie później niż do 30 maja 2024r.

Data na dokumentach potwierdzających przyjęcie na stan środków trwałych:

Dokumenty OT powinny być złożone wraz z wnioskiem o płatność, a więc muszą być wystawione w takim terminie, by umożliwić ich dołączenie do wniosku.

Wypłata środków objętych wnioskiem o płatność (płatność końcowa):

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 17 umowy ws. projektu, płatność końcowa nastąpi po zatwierdzeniu przez NFOŚiGW raportu końcowego dla projektu.

Termin złożenia wniosku o zmiany w projekcie:

W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w zakresie rzeczowym i/lub finansowym projektu należy złożyć do NFOŚiGW wniosek o wprowadzenie zmian (art. 15 ust. 1 umowy

ws. projektu). Wniosek powinien być złożony do NFOŚiGW jak najszybciej po powzięciu informacji o konieczności dokonania modyfikacji, **nie później niż do 22 kwietnia 2024 r.**

Termin poinformowania NFOŚiGW o chęci skorzystania z wariantu II:

Ze względu na fakt, że zamknięcie projektu w formie wynikającej z wariantu II jest wyjątkiem wprowadzonym do art. 8.2 ust. 3 Regulacji, konieczne jest pisemne poinformowanie OP za pośrednictwem NFOŚiGW o chęci skorzystania z możliwości dokonania części płatności dla wykonawców do 30 maja 2024 r. Informacja ta powinna być przekazana pisemnie do NFOŚiGW najpóźniej **do 29 marca 2024 r.**

3. Wariant III: projekt realizowany po 30 kwietnia 2024 r. z własnych środków oraz koszty kwalifikowane zostały zafakturowane i zapłacone do 30 kwietnia 2024 r. , a część prac została dostarczona/wykonana po 30 kwietnia 2024 r.

Stan faktyczny:

Wydatki objęte kwalifikowalnością w projekcie zostały zafakturowane i zapłacone do 30 kwietnia 2024 r., jednak nie wszystkie przedmioty w ramach projektu zostały dostarczone (w przypadku dostaw) lub wykonane (w przypadku usług i robót budowlanych) w tym terminie.

Należy podkreślić, iż z tego wyjątku wprowadzonego na mocy art. 8.2 ust. 3 Regulacji można skorzystać tylko i wyłącznie, jeśli wydatki zostały zapłacone do 30 kwietnia 2024 r. **Nie ma możliwości połączenia rozwiązania – wariantu III z wariantem II.** Jeśli więc Beneficjent zdiagnozuje konieczność wydłużenia projektu poza 30 kwietnia 2024 r. z uwagi na niedostarczenie części przedmiotów lub niewykonanie części usług czy robót i chce, by te wydatki zostały uznane za kwalifikowalne, powinien zastosować przykładowo system płatności zaliczkowych dla wykonawców³ (zapłata musi nastąpić do 30 kwietnia 2024 r.).

Termin dostarczenia towaru/wykonania usługi:

Ostateczna data dostarczenia towaru/wykonania usługi uzależniona jest od obszaru, w którym realizowany jest dany projekt:

- Środowisko i Klimat: **31 lipca 2024 r.**
- Energia: **31 sierpnia 2024 r.**

Szczególnym przypadkiem w ramach tego wariantu jest sytuacja, w której projekt częściowo kończony będzie ze środków własnych Beneficjenta. Wszelkie środki wydane na działania projektowe po dniu 30 kwietnia 2024 r. nie będą uznawane za część wydatków kwalifikowalnych projektu, a tym samym nie będą brane pod uwagę przy obliczaniu końcowych wydatków kwalifikowalnych projektu lub procentu dofinansowania projektu. Nie ma ograniczeń ani warunków dotyczących tego, jakie źródła finansowania można wykorzystać po tej dacie.

Terminy realizacji projektów ze środków innych niż środki pochodzące z Programu zależą od obszarów:

- Środowisko i Klimat: **31 lipca 2024 r.**
- Energia: **31 sierpnia 2024 r.**

---

³ Operator zwraca uwagę, że wszelkie ewentualne zmiany w umowach z wykonawcami muszą być zgodne z PZP, lub – jeśli mają zastosowanie – „Wytycznymi Krajowego Punktu Kontaktowego w zakresie zamówień publicznych”.

Operator zwraca uwagę, że wskazane terminy są maksymalnymi, należy dokończyć wszelkich starań, by projekt zakończył się jak najszybciej.

Dokumenty, które należy złożyć w celu zamknięcia projektu:

Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie są to:

- a) w zakresie potwierdzenia realizacji zakresu rzeczowego protokoły odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji/pozwolenia na użytkowanie całego zakresu rzeczowego projektu, o którym mowa w harmonogramie rzeczowo-finansowym z uwzględnieniem zmian zatwierdzonych w trakcie realizacji projektu;
- b) w zakresie potwierdzenia efektu ekologicznego projektu, zadeklarowanego w załączniku nr 5 do umowy w raportach z realizacji zobowiązań wynikających z projektu o których mowa w art. 13 ust 1 składanych w okresach rocznych liczonych od dnia akceptacji raportu końcowego, w tym pierwszy raport należy złożyć wraz z dokumentami – pomiarami dokonany przez Beneficjenta - potwierdzającymi osiągnięcie wartości wskaźników efektu ekologicznego.

Niezbędne dokumenty zależą od zapisów konkretnej umowy i specyfiki projektu, każdorazowo jest to jednak wniosek o płatność wraz z raportem końcowym oraz dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków.

W przypadku zastosowania wariantu III Beneficjent zobowiązany jest do złożenia wniosku o płatność wraz ze wstępną wersją raportu końcowego obejmujących koszty poniesione do 30 kwietnia 2024 r. **oraz** wniosku o płatność wraz z zaktualizowanym raportem końcowym obejmujących wydatki poniesione po 30 kwietnia 2024 r. w terminach wskazanych poniżej.

Termin złożenia wniosku o płatność:

W wariantcie III wnioski o płatność wraz ze wstępną wersją raportu końcowego obejmujący koszty poniesione do 30 kwietnia 2024 r. oraz dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków należy złożyć do **15 maja 2024 r.** – art. 12 ust. 19 umowy o dofinansowanie.

Następnie Beneficjenci są zobowiązani do złożenia wniosków o płatność wraz z zaktualizowanymi raportami końcowymi oraz dokumentami potwierdzającymi i obejmującymi wydatki poniesione po 30 kwietnia 2024 r. w terminach (w zależności od obszaru):

- Środowisko i Klimat: 15 dni od okresu obejmującego ostatni wniosek o płatność - nie później niż do **16 sierpnia 2024 r.**
- Energia: 15 dni od okresu obejmującego ostatni wniosek o płatność, nie później niż do **16 września 2024 r.**

Data na dokumentach potwierdzających dostarczenie towaru/wykonanie usługi:

Data dla projektów, których realizacja zostanie wydłużona nie powinna być późniejsza niż:

- projekty z obszaru Środowisko i Klimat: **31 lipca 2024 r.**
- projekty z obszaru Energia: **31 sierpnia 2024 r.**

Data na dokumentach potwierdzających przyjęcie na stan środków trwałych:

Dokumenty OT powinny być złożone wraz z wnioskiem o płatność, a więc muszą być wystawione w takim terminie, by umożliwić ich dołączenie do wniosku (terminy złożenia wniosków o płatność zostały podane powyżej).

Termin wypłaty środków objętych wnioskiem o płatność (płatność końcowa):

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 17 umowy ws. projektu, płatność końcowa nastąpi po zatwierdzeniu przez NFOŚiGW raportu końcowego dla całości projektu – również w części dot. wydatków poniesionych po 30 kwietnia 2024 r.

Zatwierdzenie raportu końcowego, a więc i płatność końcowa będą wstrzymane do czasu potwierdzenia zrealizowania całego projektu.

Termin złożenia wniosku o zmiany w projekcie:

W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w zakresie rzeczowym i/lub finansowym projektu należy złożyć do NFOŚiGW wniosek o wprowadzenie zmian (art. 15 ust. 1 umowy ws. projektu). Wniosek powinien być złożony jak najszybciej po powzięciu informacji o konieczności dokonania modyfikacji, **nie później niż do 22 kwietnia 2024 r.**

Uwaga: w przypadku stosowania wariantu III nie ma konieczności aneksowania umowy ws. projektu z powodu wydłużenia projektu – w umowie wskazano bowiem jedynie końcową datę kwalifikowalności projektu.

Termin poinformowania NFOŚiGW o chęci skorzystania z wariantu III:

Obowiązkowe jest pisemne poinformowanie OP za pośrednictwem NFOŚiGW o konieczności wydłużenia terminu na dostarczenie towarów/wykonania usług lub konieczności dokończenia projektu ze środków własnych⁴. Informacja ta powinna być przekazana pisemnie do NFOŚiGW najpóźniej **do 29 marca 2024 r.**

Wydatki zakwalifikowane warunkowo

Należy przy tym podkreślić, że wydatki zafakturowane i opłacone do 30 kwietnia 2024 r., ale nie zrealizowane rzeczowo do tego terminu, są uznawane za kwalifikowalne warunkowo. Zatem w przypadku niedostarczenia towaru/wykonania usługi w terminie do 31 lipca 2024 r./31 sierpnia 2024 r. Beneficjent będzie zobowiązany do **zwrotu otrzymanej kwoty wraz z należnymi odsetkami.**

Natomiast w przypadku, w którym niedostarczenie towaru/wykonania usługi spowoduje brak osiągnięcia głównych celów projektu, istnieje ryzyko, iż beneficjent będzie zobowiązany **do zwrotu całej kwoty dofinansowania, wraz z należnymi odsetkami.** Zgodnie z brzmieniem art. 8.13.4 Regulacji, odstąpienie w całości lub częściowo od dochodzenia zwrotu środków jest możliwe wtedy, gdy do dnia zakończenia kwalifikowalności wydatków (tj. do 30 kwietnia 2024 r.) wyraźnie rozpoznawalne i uzasadnione ekonomicznie komponenty projektu zostały zakończone. Każdorazowo takie przypadki będą podlegały indywidualnej analizie.

Wszystkie powyższe zasady dotyczą również projektów z obszaru Energia, realizowanych ze środkami z pożyczki z Programu NFOŚiGW *Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021.*

Przypominam również, że konsekwencją niedotrzymania terminu realizacji projektu jest dochodzenie zwrotu środków stanowiących dofinansowanie projektu. Ewentualne odstąpienie od dochodzenia zwrotu środków będzie przedmiotem szczegółowej analizy prowadzonej na wszystkich poziomach instytucjonalnych wdrażania Programu, włącznie z podejmowaniem decyzji przez Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli.

---

⁴ Wzór informacji stanowi załącznik do pisma.

Wytyczne ws. zamykania projektów

Informuję również, że w BMF opracowywane są Wytyczne ws. zamykania projektów, gdy tylko ostateczna wersja dokumentu zostanie przedstawiona Operatorowi, opublikujemy ją na naszych stronach internetowych.

Informacje dotyczące zamykania programu

Informacje nt. zamykania programu dostępne są na stronie internetowej MKiŚ dedykowanej Programowi *Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu*.

W przypadku pytań lub wątpliwości uprzejmie proszę o przesyłanie ich drogą mailową na adres koordynatorek projektów w NFOŚiGW **oraz** do wiadomości MKiŚ na adres: mfeog@klimat.gov.pl. Operator nie wyklucza również organizacji spotkania on-line dla Beneficjentów, gdyby powstałe wątpliwości nie mogły być wyjaśnione drogą mailową.

Z wyrazami szacunku

Piotr Bogusz
Zastępca Dyrektora
Departament Funduszy Europejskich
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Załączniki:

1. Wzór informacji do NFOŚiGW ws. wariantu III

Do wiadomości:

Pani Marta Babicz, Zastępca Dyrektora Departamentu Beneficjenta Indywidualnego, NFOŚiGW

Pani Diana Piotrowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Edukacji, Komunikacji i Ochrony Przyrody, NFOŚiGW

Pani Magdalena Misiurek, Zastępca Dyrektora Departamentu Transformacji Energetyki, NFOŚiGW